

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. juni 2022
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Julie Heidi Sørensen
Sagsnr.: 2022-0030-7380
Dok.: 2379108

Besvarelse af spørgsmål nr. 714 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 714 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Justitsministeriet skal anmode om, at det vedlagte bilag behandles **fortroligt**, da bilaget indeholder oplysninger om en verserende straffesag og om enkeltpersoners private, herunder strafbare forhold.

Mattias Tesfaye

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 714 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen »Sigtet for voldtægter ved studieboliger«, bragt på ekstrabladet.dk, den 20. marts 2022, herunder sætningen »Politiet har tidligere oplyst, at manden er kendt af politiet, og under retsmødet fremgik det, at manden var gået fra en afsoning af en anden dom«, og vil ministeren på den baggrund redegøre for, hvordan det kan forekomme, at en dømt kriminel, der er stukket af fra afsoning, kan gennemføre både røveri og dobbelt voldtægt i studieboliger på Amager, hvor de forurettede angiveligt fik en kniv for halsen og blev slået gentagende gange i hovedet, imens gerningsmanden gennemførte fuldbyrdet voldtægt af særlig farlig karakter? Og vil ministeren samtidig redegøre for den sigtedes nationalitet og herkomst?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, som redegør for den i artiklen omtalte straffesag og grundlaget for fremstilling i grundlovsforhør. Udtalelsen fremgår af vedlagte bilag. Justitsministeriet skal anmode om, at det vedlagte bilag behandles fortroligt, idet bilaget indeholder oplysninger om en verserende straffesag og om enkeltpersoners private, herunder strafbare forhold. Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at den pågældende på nuværende tidspunkt alene er sigtet i sagen.

Justitsministeriet har desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Midt- og Vestjyllands Politi vedrørende den del, der angår eftersøgningen af den pågældende forud for den verserende straffesag. Midt- og Vestjyllands Politi oplyser i relation til den pågældendes undvigelse fra Nørre Snede fængsel følgende:

”Midt- og Vestjyllands Politi modtog den 24. februar 2022 kl. 09.29 en e-mail fra kriminalforsorgen med anmodning om at efterlyse en undvegen indsat fra Nørre Snede Fængsel. Det fremgik af anmodningen, at den pågældende var undvejet den 23. februar 2022 kl. 20.20, og at man bad om efterlysning af den pågældende. Midt- og Vestjyllands Politi blev ikke straks efter undvigelsen den 23. februar 2022 telefonisk kontaktet om undvigelsen.

Anmodningen om efterlysning blev den 24. februar 2022 kl. 09.57 videresendt til politikredsens servicecenter,

hvorfra den blev sendt til vagtchefen. Der blev på daværende tidspunkt beklageligvis ikke oprettet en efterlysning, og det kan ikke på nuværende tidspunkt oplyses, hvorfor den normale procedure om oprettelse af en efterlysning ikke blev fulgt.

Midt- og Vestjyllands Politi modtog den 28. februar 2022 den samme anmodning fra kriminalforsorgen via en såkaldt datafølgeseddel i POLSAS. Det kan ikke umiddelbart oplyses, hvorfor den samme anmodning blev modtaget via datafølgeseddel, og hvorfor den først blev modtaget den 28. februar 2022. Ved modtagelsen af en datafølgeseddel dannes automatisk et j.nr. i POLSAS, i dette tilfælde 4100-83143-00004-22 (Udeblivelse efter orlov/udgang). Sagen blev autoregistreret under denne gerningskode på baggrund af indtastningerne i kriminalforsorgens system. Henset til sagens karakter burde sagen rettelig være registreret under gerningskode 83141 (undv/fra fængsel/arrest). Samtidig med modtagelsen af datafølgeseddel modtages en adviseringsmail, og denne blev modtaget den 28. februar 2022 kl. 15.31. Adviseringsmailen blev den 1. marts 2022 videresendt til vagtcentralen, ligesom Midt- og Vestjyllands Politi den 1. marts 2022 telefonisk blev kontaktet af kriminalforsorgen, idet man havde fået oplyst, at der endnu ikke var oprettet en eftersøgning af den undvegne. Der blev herefter den 1. marts 2022 kl. 09.48 oprettet en eftersøgning af den pågældende i politiets systemer. Oprettelsen af denne eftersøgning betyder, at politiet i tilfælde af antræffelse af den pågældende og forespørgsel på ham vil få oplysning om, at pågældende skal anholdes.

Den 2. marts 2022 kl. 13.47 modtog Midt- og Vestjyllands Politi en e-mail fra Nordjyllands Politi, hvori Nordjyllands Politi gjorde opmærksom på, at Nørre Snede Fængsel havde kontaktet Nordjyllands Politi med oplysning om, at den pågældende eventuelt kunne opholde sig hos en fætter, som muligvis boede i Aalborg. Det blev desuden fra Nordjyllands Politi oplyst, at denne fætter ikke var udfundet.

Sagen blev den 3. marts 2022 oversendt til lokalpolitiet i Herning, som den 9. marts 2022 foretog efterforskning med henblik på udfindelse af den undvegne via søgning i diverse systemer. Disse efterforskningsskridt førte dog ikke til lokalisering af eftersøgte.

Forløbet i sagen har givet anledning til, at det i politikredsen er blevet indskærpet, at der straks efter modtagelse af en henvendelse om undvigelse skal ske efterlysning af den

pågældende, samt at relevant efterforskning skal iværksættes snarest muligt.””

Justitsministeriet har for så vidt angår undvigelsen og efterlysningen af den pågældende indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

1. Den 23. februar 2022 ca. kl. 20.15 undveg den indsatte fra Nørre Snede Fængsel. Undvigelsen blev konstateret på fængslets overvågningskamera, hvor fængslets personale kunne se den indsatte undløbe via fængslets boldbane. Alt tilgængeligt personale på fængslet eftersatte straks den indsatte. Det lykkedes imidlertid ikke at forhindre den indsatte i at undvige eller at finde ham ved den efterfølgende undersøgelse af terrænet omkring fængslet.

Ved e-mail af 24. februar 2022 kl. 09.29 anmeldte Nørre Snede Fængsel undvigelsen til Midt- og Vestjyllands Politi og anmodede om, at den undvegne blev efterlyst.

Den 24. februar 2022 kl. 15.11 sendte Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland, hvor Nørre Snede Fængsel organisatorisk hører under, en indberetning om undvigelsen til Direktoratet for Kriminalforsorgen. Det fremgik af indberetningen, at politiet var underrettet om undvigelsen, og at fængslet havde anmodet politiet om, at den undvegne blev efterlyst.

Med henblik på at overdrage politiet relevante oplysninger, der kunne føre til hurtig anholdelse af den undvegne, gennemførte kriminalforsorgsrådets sikkerhedsenhed herefter – og i samarbejde med Nørre Snede Fængsel – en supplerende informationsindhentning. Ved informationsindhentningen fremkom der oplysninger om, hvor den undvegne muligvis ville søge hen og hvor han havde et netværk. Kriminalforsorgsrådet videregav den 25. februar 2022 ca. kl. 13.45 de relevante oplysninger til Nordjyllands Politi.

Den 28. februar 2022 besluttede Nørre Snede Fængsel at følge op på den anmeldelse om undvigelse, der var blevet sendt til politiet den 24. februar 2022. Fængslet sendte derfor den oprindelige anmeldelse igen, denne gang som datafølgeseddel via Klientsystemet. Kriminalforsorgen vil i lyset af sagen kigge på anvendelsen af datafølgeseddler i forbindelse med undvigelser. Rigspolitiet vil blive inddraget i dette arbejde.

Den 19. marts 2022 blev den undvegne anholdt, og samme dag ca. kl. 21.30 blev han indsat i Vestre Fængsel.

2. Det kan oplyses, at det fremgår af Nørre Snede Fængsels beredskabsplan vedrørende undvigelser, at politiet straks skal underrettes pr. telefon. Fængslet har ikke kunnet dokumentere, at politiet blev underrettet telefonisk.

På baggrund af omstændighederne ved den konkrete sag har Direktoratet for Kriminalforsorgen således anmodet kriminalforsorgsområderne om at indskærpe over for kriminalforsorgens åbne fængsler, at anmeldelser om undvigelser skal meddeles telefonisk til politiet straks, det konstateres, at en indsat er undvejet. Kriminalforsorgen vil endvidere, hvor det er relevant, sikre, at anmeldelsen i muligt omfang suppleres med en vurdering af indsattes samfundsmæssige farlighed og en vurdering af indsattes motiv og evne til at opsøge eventuelle forurettede for den pådømte kriminalitet.

Direktoratet kan desuden oplyse, at blanketten til efterlysning af indsatte, der er undvejet under afsoningen, ikke er omfattet af de dokumenter, der kan sendes til politiet via datafølgeseddel. Direktoratet vil i lyset af sagen præcisere overfor Nørre Snede Fængsel og de øvrige åbne fængsler, at undvigelser ikke kan sendes som datafølgeseddel.

Direktoratet kan endvidere oplyse, at Kriminalforsorgen Midt- og Nordjylland har oplyst, at der siden undvigelsen er iværksat tiltag for at foretage en formel vurdering af indsatte, der under afsoningen idømmes tillægsstraffe, og hvorunder ændringer af den indsattes sikkerhedsregime kan være aktuel.”

I forhold til den pågældendes afsoning og kriminalitetshistorik har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der fremgår af vedlagte fortrolige bilag.

I forhold til den pågældendes nationalitet og herkomst har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der ligeledes fremgår af vedlagte fortrolige bilag.

2. Enhver fangeflugt er en meget alvorlig sag. Det skaber utryghed, og det er krænkende for retsfølelsen. Jeg har derfor også en forventning om, at Direktoratet for Kriminalforsorgen følger op og iværksætter konkrete initiativer for at undgå fangeflugter.

Som det fremgår af den orientering, som jeg den 10. maj 2022 sendte til Retsudvalget (REU Alm. del – Bilag 249) har kriminalforsorgen iværksat en række konkrete initiativer, der skal være med til at forhindre fangeflugter. Der er f.eks. iværksat et øget og kontinuerligt ledelsesmæssigt tilsyn med,

at sikkerhedsinstrukserne i fængslerne overholdes, ligesom Direktoratet for Kriminalforsorgen vil foranledige, at der iværksættes et arbejde med at skærpe fokus på sikkerhedsbevidstheden hos medarbejderne. Der skal derudover gennemføres en bygnings- og sikringsteknisk gennemgang af kriminalforsorgens lukkede matrikler.

Med aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 er det besluttet, at kriminalforsorgen skal gennemføre et eftersyn af kriminalforsorgens regimer (åbent-, lukket- og arrestregime). Eftersynet foretages for at kortlægge, om de forskellige sikkerhedsklasser, regler, rammer og tilbud i de eksisterende regimer fungerer efter hensigten, herunder om forholdene i tilstrækkelig grad værner mod fangeflugter. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at man vil fremskynde eftersynet og sætte arbejdet i gang allerede nu.

3. Af principielle grunde er jeg meget tilbageholdende med at udtale mig om konkrete straffesager, der er under behandling ved domstolene.

Men for så vidt angår myndighedernes håndtering af undvigelsen er det selvsagt utilfredsstillende, at politiet i den konkrete sag ikke straks iværksatte en efterlysning af den pågældende, efter at politiet var blevet orienteret om undvigelsen. Det er ligeledes utilfredsstillende, at kriminalforsorgen i den sag, som spørgsmålet vedrører, ikke omgående meddelte undvigelsen telefonisk til politiet, da det blev konstateret, at den indsatte var undvejet fra afsoning. Jeg har i den forbindelse noteret mig det af politiet og kriminalforsorgen anførte om den fremadrettede håndtering af undvigelser, herunder at det er blevet indskærpet i politikredsen, at der straks efter modtagelse af en henvendelse om undvigelse skal ske efterlysning af den pågældende, samt at relevant efterforskning skal iværksættes snarest muligt, og at det er blevet indskærpet over for kriminalforsorgsområderne, at anmeldelser om undvigelser straks skal meddeles telefonisk til politiet.